

privilegeret Valgret. Følgelig sagde vi Ja til det ene og sige Nej til det andet. Den Ting er soleklar.

Men nu skulle de Herrer for øvrigt ikke rose sig alt for meget af, at de i Sammenligning med 1903, drevne frem af den offentlige Mening, udvide Valgretten til Tyende og til de gifte Kvinder, thi de give med den ene Haand og tage i meget stor Udstrækning tilbage med den anden. For det er jo saa, at Udvidelsen til Tyendet — som de nu fremhæve saa stærkt i Sammenligning med Forslaget af 1903 for at plumre Vandene — tage de Herrer for en meget stor Del tilbage. Deres 2—3 Aars Opholdsbestemmelse berøver en Mængde af Tyendet den Valgret, de give med den ene Haand. Dernæst berøve de en Mængde af de nuværende Vælgere deres Valgret, hvad der ikke var Tilfældet med Forslaget af 1903.

Det ærede Medlem fra Løvel sammenlignede § 1 i Forslaget af 1903 med § 1 i det nu foreliggende Forslag. Det ærede Medlem udtrykte sig noget uklart, men jeg fik det Indtryk, at han vilde give det Udseende af, at allerede § 1 i Forslaget af 1903 bragte et væsentligt Tilbageskridt fremfor den gældende kommunale Valgordning. Det er ganske galt. Der er ingen væsentlig Forskel mellem § 1 paa det Punkt og den gældende Ordning, hvorimod der er en meget væsentlig Forskel mellem § 1 i Forslaget af 1903 og § 1 i Forslaget af 1908. § 1 i Forslaget af 1903 lyder for denne Bestemmelses Vedkommende saaledes, at man i det forud for Valget gaaende Skatteaar skal have været bosat og have svaret direkte Skat i Kommunen. Den eneste Forskel paa denne Paragrafs Affattelse og den gældende kommunale Valgordning i Henhold til Lovene af 1867 og 1868 er, at Ordet „Kalenderaar“ er afløst af Ordet „Skatteaar“. Men det er en Fordel, for i det Øjeblik, man forlægger Valgtiden fra Januar til Marts, er det en Fordel, at man ændrer „Kalenderaar“ til „Skatteaar“. Det stemte vi for. Det, der nu indføres, er noget ganske andet, og det gaar ud paa, at man i det Skatteaar, hvori Valget foregaar, og i hele det umiddelbart forudgaaende uden Afbrydelse skal have haft Bopæl i Kommunen og have svaret Skat. Deri ligger et Tilbageskridt, deri ligger mere. Deri ligger demokratisk set en Forbrydelse. Man forbyrder sig mod Demokratiet ved at berøve Tusinder af nuværende Vælgere deres Valgret. Det var mod denne — demokratisk set — politiske Forbrydelse, vi nedlagde vor energiske Pro-

test, da vi ved anden Behandling stemte mod § 1. Vi stemte selvfølgelig ikke mod Udvidelserne i denne Paragraf, eftersom vi Gang efter Gang have stemt derfor og selv have stillet Forslag derom, eftersom vi have stemt for de Herrers eget Forslag Gang paa Gang. Hvis de Herrer virkelig tro, at de kunne komme ud paa Landet og vinde Stemning for sig ved et saa elendigt Sofisteri som det, det ærede Medlem fra Løvel her anvendte, beklager jeg de Herrer, thi saa er deres Stilling endnu daarligere, end jeg mente, den var.

Jeg vender tilbage til Spørgsmaalet om Tyendet og Kvinden. De Herrer af Flertallet skulle ikke rose sig for meget af den Udvidelse, thi, som jeg sagde før, for det første tage de med den ene Haand, hvad de give med den anden, og dernæst tage de noget tilbage baade for de ny Vælgere, der faa Valgret, og for alle de gamle, ved Indførelsen af den privilegerede Valgret til Amsraadene, som er Kærnepunktet i Forslaget. Det er rigtigt nok, at Kvinder faa Valgret, baade gifte og ugifte, og kunne komme ind i Sogneraadet og stemme der, men saa faa de over sig et Amsraad, hvori den privilegerede Valgret faar Hovedindflydelsen, og saa gøres deres Stemme delvis værdiløs. Saaledes er Stillingen; de Herrer give nok, men de tage igen. Om dem, der nok give, men tage igen, har man ogsaa et gammelt Udtryk, som Grundtvig nævnede i 1866, da han protesterede mod den privilegerede Forfatning. Han kaldte dem „Gentagere“ og sagde, at de fik sorte Børn De Herrer, som lave dette Forlig, hvor de give, men tage igen, ville ogsaa faa sorte Børn.

Hvad Kvinderne angaar, har jeg ikke stort at føje til, hvad jeg allerede har sagt, thi Sagen er saa ganske ligefrem. Min Kollega, vort Partis Ordfører i 1903, det ærede Medlem for Københavns 9ende Valgkreds (Hørdum), krævede ved Sagens første Behandling Valgretten udvidet ogsaa til gifte Kvinder i Overensstemmelse med vort Partis Program og i Overensstemmelse med vort eget positive Valgretsforflag af 1897, og han krævede den udvidet til Tyendet. Da han paa sine Partifællers Vegne vilde stille Forslag i Overensstemmelse dermed, laa der allerede et Forslag fra de Herrers Parti paa Bordet, og han behøvede da ikke at stille det. Han nøjedes med at stille Forslag om Tyendets Valgret, men naturligvis var hans saavel som hele vort Partis Standpunkt den Gang det, at vi ikke gjorde denne Udvidelse til Betingelse for Valgretsforflagets Gennemførelse. Nej, natur-